

Històries del Jabal Qaun

400 anys enrere...

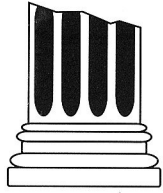
Ja han passat quatre segles des que el *Jabal Qaun*, el Montgó musulmà, va acomiadar impotent una bona part dels seus fills; a aquells que llauraren les valls veïnes i donaren a les terres de la comarca els colors i les olors que encara hui impressionen els sentits dels habitants de la Marina Alta. 400 anys enrere, des del port de l'antiga Daniya musulmana i de la germana Xàbia, milers de moriscs vegeren empètir en l'horitzó la muntanya que esdevindria sagrada en el record idealitzat de tots els que van ser obligats a abandonar camps i cases, paisatges i aromes, afectes, costums, parents, fins i tot; la memòria, en fi, de tota una vida.

Les històries del *Jabal Qaun* són, doncs, moltes i molt tristes, la majoria. Però la fita que enguany es commemora –l'expulsió dels moriscs, el 1609, per decret del rei Felip III– mereix que totes eixes històries siguin contades, perquè hi trobarem revivida una realitat de la qual, encara hui, la nostra comarca n'és plena de petjades.

L'expulsió dels moriscs al port de Dénia, pintat per Vicent Mestre al segle XVII.

L'Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta (IECMA) les ha resseguides per a compondre aquest recorregut escrit –que aspira a encoratjar moltes caminades pels indrets d'essència morisca–, que setmana

**INSTITUTS D'ESTUDIS
COMARCALS DE
LA MARINA ALTA**

400 anys de l'expulsió dels moriscs

a setmana acostarà els lectors als fets principals que marcaren el desenllaç del desterrament.

Amb aquesta sèrie d'articles sobre el quart centenari de l'expulsió dels moriscs, que desembocarà en la celebració, l'octubre pròxim, del 5é Congrés d'estudis de la Marina – dedicat monogràficament a la commemoració i en l'organització del qual hi participen l'Arxiu de Dénia i el CEFIRE, l'IECMA enceta una línia nova de difusió de la història de la comarca que espera guanyar adeptes i redescobrir la faceta més interessant i apassionada de la investigació; una activitat d'escorcoll del nostre passat a l'abast de tots.

Al llarg de les setmanes següents, gràcies a la col·laboració de *CANFALI MARINA ALTA*, aquesta petita secció obrirà una finestra als episodis més rellevants de la vida quotidiana, els recels que en motivaren el foragitament, la resistència i l'expulsió final dels pobladors moriscs de la comarca. Així mateix, el lector hi podrà trobar referències d'utilitat sobre publicacions, planes web i uns altres materials nascuts a la calor de la commemoració, apropiats per a aprofundir en el tema. I, finalment, un homenatge a l'herència morisca encara viva

en noms de pobles, alqueries perdudes i saboroses propostes culinàries.

Des de principi d'any, l'IECMA ha posat en marxa dos iniciatives de difusió que permeten, igualment, recórrer la història morisca de la Marina Alta: el calendari 2009, que sota el títol *L'empremta morisca a la Marina Alta. 400 anys de l'expulsió* repassa en imatges els escenaris dels diferents capítols del desterrament; i l'exposició itinerant organitzada per la MACMA que, des d'abril, està visitant les poblacions de la comarca.

Les persones interessades a rebre més informació sobre qualsevol de les activitats que promou l'IECMA hi pot contactar per mitjà de l'adreça de correu electrònic iecma@iecma.net